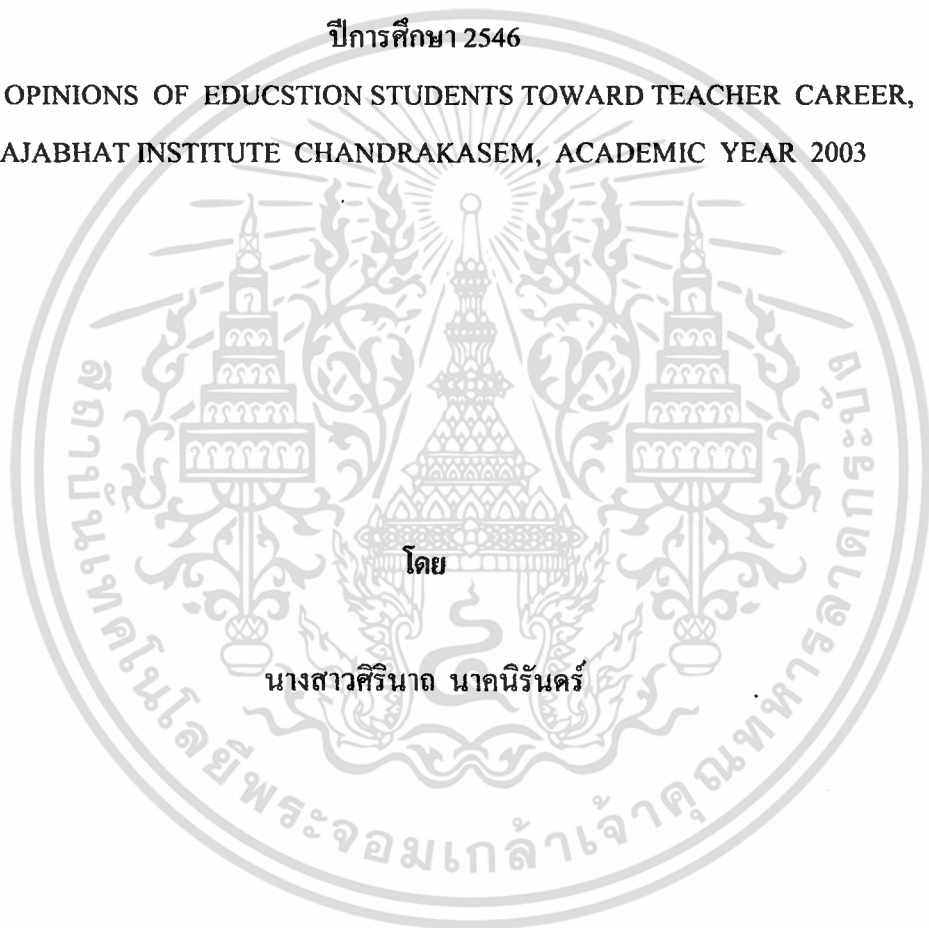

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ปีการศึกษา 2546

THE OPINIONS OF EDUCATION STUDENTS TOWARD TEACHER CAREER,
RAJABHAT INSTITUTE CHANDRAKASEM, ACADEMIC YEAR 2003

โดย

นางสาวศิรินาถ นาคนิรันดร์

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์

รฟ.

๕๔59๑

2546

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

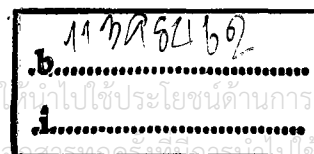
ปีการศึกษา 2546

เลขหมู่.....

51360

เลขทะเบียน.....

วัน,เดือน,ปี - 9 ก.ค. 2547

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2546

ชื่อเรื่อง   ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
จันทระเกษม ปีการศึกษา 2546

The Opinions of Education Students toward Teacher Career, Rajabhat
Institute Chandrakasem, Academic Year 2003

ชื่อ-สกุล   นางสาวศิรินาถ นาคนิรันดร์

สาขาวิชา   เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์   **ภาควิชา**   **ครุศาสตร์เกษตร**

คณะ   ครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา   **อาจารย์ ดร.ราตรี ศิริพันธุ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาคณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏจันทระเกษม 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะ
ครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทระเกษม 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิชา
ชีพครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
จันทระเกษม ปีการศึกษา 2546 จำนวน 180 คน ข้อมูลที่เก็บมาได้นำมาแจกแจงความถี่ และ
วิเคราะห์ค่าทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาสถานภาพของนักศึกษาพบว่า เป็นนักศึกษาเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วน
ใหญ่มีอายุระหว่าง 16-18 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตภาคกลาง ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ อาชีพของ
บิดาและมารดาคือทำกิจการส่วนตัว มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 นักศึกษาส่วนมาก
กำลังศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาปฐมวัย ส่วนมากมีความตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู และเมื่อสำเร็จ
การศึกษานักศึกษามีความต้องการที่จะประกอบอาชีพครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษมทั้ง 5 ด้าน พบว่า

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มั่นคง และมีสวัสดิการดี นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 2 รายการ คือ ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต

ด้านการยอมรับ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และพัฒนาสังคม เป็นอาชีพที่สำคัญ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศได้รับการยกย่องจากสังคม และ เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์ นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก 3 รายการ คือ ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่น เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร

ด้านความเสียสละ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 5 รายการ คือ ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ และต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุหรือวัสดุคิบบมาใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ

ด้านสถานภาพวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างโดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักในวิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจนมีความพร้อม และ เป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์ นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม และเป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ

ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด 5 รายการ คือ เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม วิชาชีพครูต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและรับผิดชอบ เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก 2 รายการ คือ วิชาชีพครูต้องพัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ และต้องการประกอบอาชีพครูแม้มีโอกาสเลือกอาชีพอื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อวิชาชีพครู มีข้อมูลดังต่อไปนี้ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ดี มีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม (10 คน) ซึ่งเป็นอาชีพที่สุจริตเป็นที่น่าเคารพนับถือ (3 คน) และยังเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี น่าเชื่อถือ และน่ายกย่อง (12 คน) นอกจากนี้แล้วยังเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละเป็นอย่างมาก (15 คน) ซึ่งอาชีพครู คือ หัวใจของการพัฒนาชาติให้เยาวชนมีความรู้ ความคิดและประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม (1 คน) ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลควรเพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ และรับบุคลากรที่จะประกอบอาชีพให้มาก เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับครูและผู้ที่ จะเป็นครูในอนาคต (5 คน) อย่างไรก็ตามอาชีพครูต้องมีจิตสำนึกที่ดีต่อการเรียนการสอนมีจิตสำนึกในอาชีพครู (2 คน) และต้องทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน (4 คน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีต้องขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.ราตรี ศิริพันธุ์ ซึ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้ข้อเสนอแนะและติดตามแก้ไขข้อบก-
พร่อง ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาการทำปัญหาพิเศษ จนสามารถจัดทำปัญหาพิเศษสำเร็จลุล่วงได้ด้วย
ดี

นอกจากนี้ผู้ทำปัญหาพิเศษขอขอบคุณ คณบดี และผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ คณะครุศาสตร์
สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ขอ-
ขอบคุณห้องสมุดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาด-
กระบังที่ให้ความสะดวกในการค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ที่ใช้ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณบิดา-มารดา ที่ให้ความช่วยเหลือเรื่องทุนทรัพย์ในการทำปัญหาพิเศษ
ครั้งนี้ คุณงามความดีของการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ขอมอบให้กับบุคคลดังกล่าวข้างต้น ส่วนข้อผิด-
พลาดที่เกิดขึ้นกับงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าขอรับผิดชอบไว้แต่เพียงผู้เดียว

ศรินาถ นาคนิรันดร์

มีนาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	3
1.4 นิยามศัพท์.....	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ความสำคัญของครู.....	5
2.2 วิชาชีพครู.....	9
2.3 ความหมายของครู ลักษณะและบทบาทหน้าที่ของครู.....	11
2.4 คุณธรรมและจรรยาบรรณของครู.....	16
2.5 องค์การตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู.....	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 ประชากร.....	22
3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	22
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
3.3.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และลักษณะของแบบสอบถาม.....	22
3.3.3 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม.....	23
3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	26
4.1 ผลการวิจัย.....	26
4.2 วิจารณ์ผล.....	34
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	36
5.1 สรุป.....	36
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	38
บรรณานุกรม.....	40
ภาคผนวก.....	43

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
2 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านเศรษฐกิจ.....	28
3 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านการยอมรับ.....	29
4 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านความเสียสละ.....	30
5 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านสถานภาพวิชาชีพครู.....	31
6 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู.....	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ กระบวนการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ โดยบุคลากรที่สำคัญคือ ครู ที่จะทำให้กระบวนการศึกษาบรรลุผล ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะสร้างคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการสอนและปฏิบัติต่อนักเรียนอย่างถูกต้องตามหลักการ เพื่อพัฒนานักเรียนให้เป็นคนดี มีสุข มองไกล ใจกว้าง ใฝ่ดี การที่ครูจะพัฒนานักเรียนให้มีลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวได้ ครูจะต้องพัฒนาตนเองให้มีอุดมการณ์ มีใจรักในการสอน ใฝ่หาความรู้อยู่ตลอดเวลา มีความชำนาญในการสอน ในสมัยก่อนสังคมยกย่องให้ครูเป็นปูชนียบุคคล เพราะครูมีความดีหลายอย่างที่สำคัญคือ มีความรู้ดีและประพฤติดี เป็นแบบอย่างแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป ปัจจุบันครูมีจำนวนมากประกอบกับบุคคลที่เข้ามาเป็นครู บางคนมิได้มีศรัทธาต่อความเป็นครูอย่างแท้จริง ทำให้พฤติกรรมของครูบางคนไม่เป็นที่น่าเคารพเลื่อมใสของบุคคลทั่วไป สังคมไทยกำลังวิพากษ์วิจารณ์กันถึงเรื่องครูมีคุณภาพต่ำไม่ได้มาตรฐานและคุณภาพของครู เมื่อจบการศึกษาทางด้านวิชาชีพครูไปแล้วยังขาดประสิทธิภาพในการสอน และอุดมการณ์ในการเป็นครูยังมีใช่น้อย รวมทั้งความรู้ทางด้านวิชาการก็ยังคงย่ำอยู่กับที่ (ไกรนุช ศิริพูล, 2531: 15) ปัจจุบันภาพพจน์ของครู ซึ่งปรากฏอยู่ตามหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์รายวันบ่อยครั้งพบว่าครูลงโทษนักเรียนเกินกว่าเหตุ บ้างก็กระทำล่วงละเมิดทางเพศต่อนักเรียน บ้างก็ขายยาเสพติด หากปล่อยให้ปัญหาการกระทำผิดเกิดขึ้นต่อไป จะทำให้ครูที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตวิญญาณของความเป็นครู นอกจากนี้แล้วยังส่งผลถึงความรู้สึกรังเกียจของนักเรียนที่หวาดระแวง ไม่นั่นใจในความปลอดภัยของบุตรขณะอยู่ในความดูแลของครู หากคนเสื่อมศรัทธาต่ออาชีพครูมากถึงขั้นที่ไม่มีใครจะมาประกอบวิชาชีพครู เมื่อถึงเวลานั้นคงจะประสบปัญหาขาดแคลนครู การพัฒนาประเทศย่อมประสบกับปัญหาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ถ้าครูขาดการพัฒนาตนเอง ครูก็ไม่สามารถพัฒนานักเรียนไปสู่จุดมุ่งหมายได้ ซ้ำยังเป็นผู้ถ่วงความเจริญให้กับนักเรียน ดังที่ วารินทร์ สีนสูงสุด (อ้างโดย อัญนุช สายเล็ก, 2544: 8) กล่าวว่า อันผู้ประกอบอาชีพครูหากประสงค์จะนำความรู้เดิมมาสำรอกบอกผู้เรียนอยู่รำไป หาใส่ใจในการแสวงหาความรู้ให้ลึกซึ้งกว้างขวาง ทั้งในสาขาวิชาที่ตนรับผิดชอบและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ก็

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พึงหวังได้ว่าแม้บุคคลนั้นจะได้รับยศฐาบรรดาศักดิ์สูงเพียงใด ก็หาได้ยกระดับของตนไม่ และยังเป็นผู้ห่วงความเจริญความก้าวหน้าของผู้เรียนเสียยิ่งกว่าสมอถ่วงเรือ และพรพิศมัย กลับสุข (2532: 1-2) กล่าวไว้ว่า สาเหตุที่ครูด้อยคุณภาพทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่เรียนวิชาชีพครู มักจะได้จากผู้ที่มีระดับคะแนนปานกลางและคะแนนต่ำ เพราะนักศึกษาที่ได้คะแนนสูงมักเลือกเรียนในสาขา อื่น ๆ นักศึกษาสอบเข้าเรียนสาขาอื่นไม่ได้แล้วหันกลับมาเรียนวิชาครู เพื่อให้มีสถานที่เรียน นักศึกษาคูมีระดับความรู้ทางวิชาการไม่ได้มาตรฐาน นักศึกษาคูยังขาดระเบียบวินัย การเรียนส่วนใหญ่เน้นกิจกรรมมากเกินไป และเวลาศึกษาเล่าเรียนมีน้อย เป็นต้น

เนื่องจากความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ประกอบกับปัจจุบันนี้สภาพเศรษฐกิจและสังคม ค่าครองชีพในชีวิตประจำวันได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคู จึงอาจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประโยชน์ในการวางแผนเกี่ยวกับการศึกษา สถาบันราชภัฏเป็นองค์กรหนึ่งที่ผลิตครูมาเป็นระยะเวลาานจากเดิมคือวิทยาลัยครู ได้เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันราชภัฏในปัจจุบัน สถาบันราชภัฏ 36 แห่งมีคณะครุศาสตร์ เป็นหน่วยงานผลิตครู เกือบทุกแห่งขยายการศึกษาวิชาชีพครูถึงระดับบัณฑิตศึกษา เช่นเดียวกับคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐ และเอกชน สถาบันราชภัฏจันทรเกษมก็เป็นสถาบันการศึกษาหนึ่งที่มีการจัดการเรียนการสอนทางด้านครุศาสตร์ โดยเปิดสอนทั้งหมด 6 โปรแกรมวิชา ทั้ง 6 โปรแกรมวิชานี้เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่รับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าในสาขาต่าง ๆ ทางด้านสายสามัญ เพื่อมุ่งผลิตนักศึกษาด้านวิชาชีพครูให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่น่าศึกษาอย่างยิ่งว่านักศึกษาคูที่เรียนวิชาชีพครูของคณะครุศาสตร์ ในสถาบันราชภัฏมีความคิดเห็นอย่างไรต่อวิชาชีพครู ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกศึกษาอย่างเฉพาะเจาะจงที่สถาบันราชภัฏจันทรเกษมซึ่งเป็นสถาบันราชภัฏอีกแห่งหนึ่งที่ผลิตบัณฑิตครู เพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหน่วยงานที่ผลิตหรือพัฒนาครูต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับวิชาชีพครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ซึ่งเก็บข้อมูลจาก นักศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ประชากร คือ นักศึกษาภาควิชาครุศาสตร์ จำนวน 719 คน ประกอบด้วย

1. นักศึกษาโปรแกรมวิชาประถมศึกษา	จำนวน 33 คน
2. นักศึกษาโปรแกรมวิชาปฐมวัย	จำนวน 223 คน
3. นักศึกษาโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว	จำนวน 97 คน
4. นักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	จำนวน 150 คน
5. นักศึกษาโปรแกรมวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	จำนวน 165 คน
6. นักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา	จำนวน 51 คน
	รวม 719 คน

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตของความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครู ดังนี้คือ ด้านเศรษฐกิจ ด้านการยอมรับ ด้านความเสียสละ ด้านสถานภาพวิชาชีพครู และด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู

1.4 นิยามศัพท์

“ความคิดเห็น” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546

“วิชาชีพครู” หมายถึง ความรู้ในทางวิชาการ การสอนเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนการอบรมเด็กในด้านศีลธรรม จรรยาและวัฒนธรรม การฝึกจิตใจของผู้เรียนให้ซึมซาบจนติดเป็นนิสัย หรือ ทำให้การศึกษามีคุณภาพ

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาของคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546

“ความคิดเห็นด้านเศรษฐกิจ” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกที่มีต่อ เงินรายได้ที่สามารถช่วยยกระดับความเป็นอยู่ในด้านต่าง ๆ เช่น เงินเดือน สวัสดิการ ผลตอบแทน

“ความคิดเห็นด้านการยอมรับ” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกที่มีต่อหน้าที่การงานที่สังคมยอมรับนับถือ และมีชื่อเสียงเกียรติยศ

“ความคิดเห็นด้านความเสียสละ” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกต่อการยอมอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุเป้าหมายโดยการเสียสละเวลา แรงงาน ฯลฯ ของตนเพื่อส่วนรวม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“ความคิดเห็นด้านสถานภาพวิชาชีพครู” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกที่มีต่อเกณฑ์มาตรฐานของอาชีพครูในสังคม

“ความคิดเห็นด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู” หมายถึง ท่าที ความรู้สึกที่พึงมีต่อความคาดหวังต่ออาชีพครูในอนาคต

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงความคิดเห็นของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ที่มีต่อวิชาชีพครู
2. เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนของหน่วยงานที่ผลิตหรือพัฒนาครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีหลักการ ข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในรูปของเอกสาร หนังสือ ตำราและงานวิจัยเพื่อเป็นกรอบแนวความคิดในการศึกษา และเพื่อให้สอดคล้องกับเรื่องที่ศึกษาวิจัย ซึ่งจะขอเสนอเนื้อหาตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 ความสำคัญของครู
- 2.2 วิชาชีพครู
- 2.3 ความหมายของครู ลักษณะและบทบาทหน้าที่ของครู
- 2.4 คุณธรรมและจรรยาบรรณของครู
- 2.5 องค์การตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

2.1 ความสำคัญของครู

ยนต์ ชุ่มจิต (2536: 44-46) ได้กล่าวไว้ว่า อาชีพทุกอาชีพย่อมมีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมด้วยกันทั้งนั้น หากที่จะกล่าวอ้างว่าอาชีพใดมีความสำคัญมากกว่ากัน แต่ถ้าพิจารณาเฉพาะอาชีพครูให้ลึกซึ้งและกว้างขวางจะเห็นว่า ผู้ที่เป็นครูนั้นต้องรับภาระหน้าที่ต่อสังคมและชาติบ้านเมือง จึงขออัญเชิญพระราโชวาทของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2523 มากล่าวในที่นี้ดังปรากฏข้อความตอนหนึ่งว่า

“...หน้าที่ของครูนั้นเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการปลูกฝังความรู้ ความคิดและจิตใจให้แก่เยาวชน เพื่อที่จะให้เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองดีและมีประสิทธิภาพของประเทศชาติ ในกาลข้างหน้า ผู้เป็นครูจึงจัดได้ว่าเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญในการสร้างสรรค์บันดาลอนาคตของชาติบ้านเมือง...”

และอีกตอนหนึ่งเป็นพระราโชวาทของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครู ณ อาคารใหม่สวนอัมพร วันพุธ ที่ 18 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ความตอนหนึ่งว่า

“...อาชีพครูถือว่าสำคัญอย่างยิ่ง เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคนซึ่งได้แก่เยาวชนของชาติเสีย

ไม่ว่าการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก่อน เพื่อให้เยาวชนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณค่าสมบูรณ์ทุกด้าน จึงสามารถช่วยกันสร้างความเจริญให้แก่ชาติต่อไปได้...”

จากพระราชโอรสของทั้งสองพระองค์ตามที่ได้อัญเชิญมากล่าวไว้ข้างต้น เป็นเครื่องยืนยันให้เห็นถึงความสำคัญของครูที่มีต่อความเจริญของบุคคล และชาติบ้านเมืองเป็นอย่างยิ่งทั้งนี้ เพราะชาติบ้านเมืองจะเจริญได้ก็เพราะประชาชนในชาติได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธีการพัฒนาจะดำเนินไปได้อย่างถูกต้องก็เพราะมีระบบการศึกษาที่ดี และระบบการศึกษาจะดำเนินไปได้ด้วยดีก็เพราะมีครูที่มีคุณภาพ ถ้าหากสถาบันการศึกษาทุกระดับ ได้ครู-อาจารย์ที่มีคุณภาพแล้ว ก็เป็นที่เชื่อได้ว่า การพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านจะต้องประสบความสำเร็จภายในเวลาอันรวดเร็ว ในทางตรงกันข้าม ถึงแม้ว่าเราจะมีหลักสูตรที่ดี มีอาคารเรียนที่ทันสมัย มีวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาพร้อมเพรียง รวมทั้งได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี แต่ทว่าในสถานศึกษาแต่ละแห่งมีแต่ครูที่ไร้คุณภาพ รับรองว่าการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาประเทศในหลาย ๆ ด้านจะต้องเป็นไปอย่างล่าช้าและยากยิ่ง ด้วยเหตุนี้ จึงมีผู้ตั้งสมญานามเพื่อเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของครูในลักษณะต่าง ๆ มากมายดังนี้

- ครู คือ นักปฏิวัติในสนามรบทางการศึกษา
- ครู คือ ผู้ใช้อาวุธลับของชาติ
- ครู คือ ทหารเอกของชาติ
- ครู คือ แม่พิมพ์ของชาติ
- ครู คือ กระจกเงาของเด็ก
- ครู คือ ผู้กุมความเป็นความตายของชาติไว้ในมือ
- ครู คือ ผู้สร้างโลก
- ครู คือ วิศวกรสังคม

ฯลฯ

จากที่กล่าวมานี้ ล้วนเป็นเครื่องยืนยันถึงความสำคัญของครูทั้งสิ้น โดยเฉพาะในอดีตครูมีความสำคัญต่อสังคม จนกระทั่งสังคมยกย่องให้ครูเป็นปูชนียบุคคลบ้าง ครูเป็นพ่อแม่คนที่สองของศิษย์บ้าง เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนอกจากครูจะมีหน้าที่สั่งสอน อบรมในด้านวิชาความรู้ต่าง ๆ แล้ว ครูยังต้องคอยดูแลเอาใจใส่ต่อสุขทุกข์ของศิษย์ ความเจริญก้าวหน้าของศิษย์ และคอยปกป้องมิให้ศิษย์กระทำความชั่วต่าง ๆ อีกด้วย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยทำให้ครูมีความสำคัญอย่างมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ซึ่งปัจจัยอื่น ๆ ที่ช่วยทำให้ครูมีความสำคัญ (ยนต์ ชุ่มจิต, 2536: 46-48) ได้แก่

จำนวนครู

ในอดีต จำนวนครูมีน้อย คนที่จะเลือกเรียนครูก็มีน้อย การคัดเลือกบุคคลเข้ามาเรียนครูต้องพิจารณาสติปัญญาและความเหมาะสมทางด้านคุณลักษณะนิสัยที่จะเป็นครู สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนให้ครูเป็นบุคคลสำคัญ ส่วนในด้านตัวครูเอง เมื่ออยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของศิษย์และผู้ปกครอง ครูก็ต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างควรแก่การเคารพ ยิ่งครูคนใดเป็นบุคคลที่ศิษย์ต้องการมาก ความสำคัญของครูก็มีมากขึ้น ครูในสมัยโบราณจึงอยู่ในฐานะเป็นปูชนียบุคคล

ปัจจุบัน การศึกษาขยายตัวอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนครูมากขึ้น ทำให้การคัดเลือกคนเข้ามาเป็นครูเป็นไปอย่างหละหลวม มีบุคคลเป็นจำนวนมากที่มีได้มีศรัทธาต่อความเป็นครูอย่างแท้จริง แต่ต้องเข้ามาเป็นครูเพียงเพื่อให้มีโอกาสได้งานทำ คนพวกนี้จึงมีพฤติกรรมที่ทำลายภาพลักษณ์ที่ดีของความเป็นครูอยู่เสมอประกอบกับจำนวนครูมีมากกว่าเดิมอย่างมากมาย ทำให้การควบคุมดูแลพฤติกรรมของครูได้ไม่ทั่วถึง

หลักสูตรการสอน

ในอดีต อาจกล่าวได้ว่า “ตัวครู คือ หลักสูตร” หรือ “หลักสูตรก็คือตัวครู” ครูมีความสามารถในเรื่องใดสิ่งใด มีวิธีการสอนอย่างไรก็สอนไปอย่างนั้น ศิษย์จะคิดจะช่วยเหลืออย่างไรครูมีส่วนสำคัญที่จะหล่อหลอมพฤติกรรมของศิษย์ได้มาก

ปัจจุบัน หลักสูตรการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ มีมากมาย จำแนกเป็นสาขาแขนงวิชาต่าง ๆ แต่ละแขนงวิชาก็มีครูอาจารย์เฉพาะ นักเรียนแต่ละคนต้องผ่านครูอาจารย์ในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ มากมาย ทำให้ความใกล้ชิดผูกพันระหว่างศิษย์กับครูเริ่มลดน้อยลงตามลำดับ รวมทั้งวิธีการเรียนการสอนสมัยปัจจุบันที่พยายามส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ก็เป็นมูลเหตุที่ช่วยสนับสนุนให้ครูกับศิษย์ห่างเหินกันมากขึ้น เมื่อความใกล้ชิดระหว่างครูกับศิษย์น้อยลง ความผูกพันก็น้อยลง การมองเห็นคุณค่าหรือความสำคัญในตัวครูก็ลดน้อยลงไปด้วย

จำนวนนักเรียน

ในอดีต ประชากรยังมีจำนวนน้อย ประกอบกับผู้ที่มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนยังมีจำนวนน้อย ผู้เข้าเรียนในแต่ละระดับการศึกษาล้วนแต่เป็นผู้มีแรงจูงใจในการศึกษาเล่าเรียนสูง มีความตั้งอกตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอย่างดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็สูงประกอบกับจำนวนนักเรียนก็น้อย ครูอาจารย์แต่ละคนสามารถอบรมดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง ทำให้รู้จักนักเรียนเป็นอย่างดีทุกคน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเหตุปัจจัยที่เกื้อกูลซึ่งกันและกัน ศิษย์ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับการพัฒนาดูแลเอาใจใส่จากครูอย่างทั่วถึง เป็นคนที่มีคุณภาพ ส่วนศิษย์ก็สำนึกถึงบุญคุณและความสำคัญของครูอยู่ตลอดเวลา

ปัจจุบัน จำนวนนักเรียนในแต่ละระดับมีจำนวนมาก บางระดับมากจนหาที่เรียนแทบไม่ค่อยได้ เมื่อนักเรียนมีจำนวนมากขึ้น จากครูคนหนึ่งที่เคยสอนนักเรียนเพียง 5-10 คนหรือน้อยกว่า มาเป็นครูคนหนึ่งที่ต้องสอนนักเรียนห้องละ 40-50 คน หรือบางครั้งต้องสอนมากกว่ายิ่งไปกว่านั้น บางระดับครูคนหนึ่งต้องสอนนักเรียนหลายห้องหลายชั้น การที่จะควบคุมดูแลนักเรียนให้ทั่วถึงจึงกระทำได้ยาก ครูต้องสอนเป็นชั่วโมง ๆ เมื่อหมดชั่วโมงก็ต้องเข้าสอนในห้องอื่นต่อไป เมื่อเป็นเช่นนี้ ความใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างครูกับศิษย์ก็น้อยลงตามลำดับ ความผูกพันทางจิตใจน้อยลง เมื่อความผูกพันทางจิตใจไม่มี ความสำนึกในบุญคุณก็น้อยลง ศิษย์จึงไม่ค่อยสำนึกในความสำเร็จของครูที่มีต่อพวกเขา

อนาคตของศิษย์

คนที่มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนในอดีตเกือบทุกคนได้ดีมีงานทำ มีฐานะตำแหน่งสำคัญ ๆ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะงานที่ต้องใช้คนที่มีความรู้ในสาขาวิชาการต่าง ๆ มีมาก แต่คนที่เรียนมีจำนวนน้อย ดังนั้น คนที่มีโอกาสได้ศึกษาเล่าเรียนก็เหมือนได้งานทำไว้แล้ว ในทางตรงกันข้าม ปัจจุบัน คนที่เรียนหนังสือมีมาก เมื่อเรียนสำเร็จแล้วต้องแย่งกันหางานทำ แต่งานมีจำนวนจำกัดคนที่ได้งานทำจึงมีจำนวนน้อยกว่าคนที่ว่างงาน คนที่มีงานทำแล้วก็ไม่ค่อยมีผลกระทบกระเทือนเท่าใด แต่สำหรับคนที่เรียนสำเร็จแล้วไม่มีงานทำจะเป็นพวกที่ไม่เห็นความสำคัญของครูตามลำดับ

ความรู้สึกรักของศิษย์

สืบเนื่องมาจากความสำเร็จของศิษย์จากการมีงานทำ มีตำแหน่งหน้าที่สำคัญ ๆ ทำให้ศิษย์รำลึกอยู่เสมอว่า การที่ตนได้ดีมีงานทำ มีตำแหน่งสำคัญ มีเกียรติในสังคม ก็เพราะครูคอยดูแลเอาใจใส่ที่ซื่อสัตย์ซื่อซึ้งกับ พวกเขาจึงมั่นคงเป็นหลักเป็นฐาน ในทางตรงกันข้าม ปัจจุบันคนที่เรียนสำเร็จแล้วส่วนใหญ่ยังว่างงาน คนพวกนี้มักไม่ค่อยยินดียินร้ายต่อบุญคุณของครูอาจารย์เท่าใดนัก

ความรู้สึกรักของผู้ปกครอง

จากความสำเร็จของลูกหลาน แน่นนอนเหลือเกินที่พ่อแม่ผู้ปกครองจะต้องชื่นชมและความชื่นชมยินดีของผู้ปกครองนี้จะสืบสาวไปถึงบุญคุณของอาจารย์ที่ได้ให้อาาคตแก่ลูกหลานของตน ทำให้พ่อแม่ผู้ปกครองของศิษย์สำนึกในบุญคุณและความสำคัญของครูอยู่เสมอ ในทางตรงกันข้าม ถ้าเรียนแล้วไม่มีงานทำ พ่อแม่ผู้ปกครองก็ต้องหนักใจ และอาจคิดหนักไปถึง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันการศึกษาไม่ดี ครูไม่มีคุณภาพ แล้วในที่สุดความรู้สึกที่เห็นว่าครูมีความสำคัญต่อลูกหลานของคนก็เริ่มลดลง

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ความสำคัญของครูในอดีตและปัจจุบันมีความแตกต่างกันในด้านความรู้สึกของบุคคลในสังคม จนกระทั่งในปัจจุบัน คนบางกลุ่มบางพวกมิได้เห็นว่าครูมีความสำคัญต่อพวกตนเลยก็มี อย่างไรก็ตาม โดยธรรมชาติและความเป็นจริงแล้ว ไม่ว่าจะอดีตหรือปัจจุบัน ความสำคัญของครูมิได้ลดน้อยลงไปเลย ในทางตรงกันข้าม บทบาทของครูในปัจจุบันกลับจะมีมากกว่าในอดีต

ธิดา บุญย่นยาว (2517: 53-56) ทำการศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่ออาชีพครูของครูปริญญาโท สาขาแนะแนวและครูปริญญาโทสาขาอื่น ๆ ปรากฏว่า ครูปริญญาโทสาขาแนะแนวมีทัศนคติต่ออาชีพครูสูงกว่าครูปริญญาโทสาขาอื่น ทัศนคติต่ออาชีพครูสาขาแนะแนวและครูสาขาอื่น ๆ ขึ้นอยู่กับเพศ อายุ ระยะเวลาที่ทำงาน ระยะเวลาหลังจากสำเร็จปริญญาโท ระดับของสถานศึกษาที่สอน สถานที่ทำงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งสอดคล้องกับ บุญศรี แสงประเสริฐ (2522: 31-33) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนตัวและทัศนคติต่อวิชาชีพครูของคณาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นคณาจารย์ประจำจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 14 คณะ จำนวน 744 คน ผลการวิจัยพบว่าคณะที่คณาจารย์สอนประจำมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อวิชาชีพครู โดยทัศนคติต่อวิชาชีพครูของคณาจารย์คณะครุศาสตร์ แตกต่างกับคณาจารย์ คณะอักษรศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์

2.2 ความหมายของวิชาชีพครู

2.2.1 ความหมายของ “วิชาชีพ” นักการศึกษาของไทยได้ให้ความหมายของวิชาชีพในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

ไกรนุช ศิริพูล (2531: 13) และสุนทรี โคมิน (2535: 22-23) ได้กล่าวว่า วิชาชีพ (Professional) ถือว่าเป็นอาชีพชั้นสูงจะต้องมีคุณลักษณะ ดังนี้

1. ต้องมีเนื้อหากว้าง มีวิธีการ โดยเฉพาะ
2. ต้องใช้วิธีแห่งปัญญา ต้องได้รับการศึกษาอบรม เป็นระยะเวลานานพอสมควรอย่างน้อย 4-5 ปี
3. วิชาชีพนั้น จะต้องเป็นบริการที่ไม่เหมือนใคร ไม่ซ้ำซ้อนใคร
4. ต้องมีกฎเกณฑ์แห่งจรรยาบรรณของวิชาชีพเป็นของตนเอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. มีความเป็นอิสระในการวิจัยในการให้บริการของตนเอง เช่น จะสอนอะไร จะสอนอย่างไร เป็นต้น

6. เป็นศิลปะของครูผู้สอน

7. มีพระราชบัญญัติ (พ.ร.บ.) ควบคุม เช่น ครูก็มี พ.ร.บ. ครู แพทย์มี พ.ร.บ. วิชาชีพ เวชกรรมกับ พ.ร.บ. ควบคุมการประกอบโรคศิลป์ วิศวกรก็มี พ.ร.บ. วิศวกรรม สถาปนิก ก็มี พ.ร.บ. สถาปัตยกรรม เป็นต้น

8. ต้องมีสถาบันวิชาชีพเป็นของตนเอง เป็นแหล่งกลางเพื่อสร้างสรรค์จรจร ไลน์มาตรฐานวิชาชีพนั้น

ดังนั้นสรุปได้ว่า วิชาชีพ หมายถึง บุคคลที่จะประกอบอาชีพต้องการ ได้รับการศึกษาในระดับสูง มีความรู้ความประพฤติ มีคุณธรรม มีจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ มีความเป็นอิสระในการประกอบอาชีพโดยใช้สติปัญญาไตร่ตรอง และการให้บริการแก่สังคมและวิชาชีพนั้น ต้องไม่ซ้ำซ้อนกับสาขาวิชาชีพอื่น ๆ

2.2.2 ลักษณะของวิชาชีพครู

วิชาชีพครู ในฐานะเป็นวิชาชีพชั้นสูงสาขาหนึ่ง จึงมีลักษณะของวิชาชีพดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2525: 24-25)

1. วิชาชีพครูมีบริการให้แก่สังคมที่มีลักษณะเฉพาะ และจำเป็นที่สังคมต้องมีบริการดังกล่าว วิชาชีพครูถือว่าเป็นวิชาชีพหลักที่เป็นแหล่งกำเนิดของวิชาชีพอื่น ๆ เช่น แพทย์ สถาปนิก ฯลฯ บริการที่เฉพาะเจาะจง ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพอื่น

2. การใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ เพราะการสอนเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ค่านิยม ที่ต้องอาศัยความรู้ ความคิด หลักการและทฤษฎีในการให้บริการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องอาศัยการวินิจฉัยด้วยวิธีการแห่งปัญญาจึงจะสามารถให้บริการได้ตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

3. โดยเหตุที่ครูจะต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาและบริการที่ให้แก่สังคมเป็นบริการทางด้านวิชาการ ครูจำเป็นต้องได้รับการศึกษาอบรม ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะสอนอย่างลึกซึ้งมีความรู้กว้างขวางที่จะเข้าใจตนเอง ผู้อื่น และสังคมสิ่งแวดล้อม รู้หลักการและวิธีการสอนรวมทั้งสามารถประยุกต์ความรู้ไปสู่การปฏิบัติวิชาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่สมาชิกมีความเป็นอิสระ และมีเสรีภาพทางวิชาการในการให้บริการตามมาตรฐานของวิชาชีพชั้นสูง ไม่น้อยกว่าวิชาชีพอื่น ๆ

5. วิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่มุ่งเน้นบริการแก่ผู้อื่นมากกว่าหาประโยชน์จากผู้รับบริการ จึงต้องเป็นวิชาชีพที่มีจรรยาบรรณ ครูที่ดีจะต้องมี 3 ส คือ สุธิชาโน คือ ผู้มีความรู้ สุสาธโน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอนดี รู้จักชี้แจงชักจูงใจ ปลุกใจ สุกปฏิปัน โน คือผู้มีความประพฤติ ปฏิบัติดี เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และบุคคลทั่วไป

พรพิศมัย กลัปสุข (2532: 55-56) ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของนักศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์ เกษตร ที่มีต่อวิชาชีพครู ปี 2532 โดยศึกษาเปรียบเทียบกันระหว่างนักศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์ เกษตร 2 สถาบันคือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กับนักศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตบางพระ นักศึกษาทั้งสองสถาบันมีความคิดเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มั่นคง แต่นักศึกษาทั้งสองสถาบันไม่แน่ใจว่าอาชีพครูจะมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีพ เพราะเห็นด้วยว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีรายได้น้อยไม่สามารถบันดลให้ครูร่ำรวยได้อย่างรวดเร็ว เพราะอาชีพครูเปิดโอกาสให้ไปประกอบอาชีพอื่นได้ยาก นักศึกษาทั้งสองสถาบันเห็นด้วยว่าครูควรจะมีคุณภาพอยู่เสมอ และครูเป็นผู้สร้างค่านิยมในวัฒนธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน บุคคลที่จะมาเป็นครูควรมีลักษณะบุคลิกที่ดี อาชีพครูเป็นอาชีพที่มีประโยชน์ได้รับการยกย่องจากสังคม ยิ่งความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่พัฒนามากขึ้น ครูก็มีบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นเท่านั้น นักศึกษาทั้งสองสถาบันเห็นด้วยว่าอาชีพครูเป็นอาชีพขั้นสูงที่ต้องใช้สติปัญญา แล้วครูควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในการเข้าร่วมกิจกรรมหลาย ๆ อย่าง และการศึกษาเพื่อเป็นครูก็ไม่ได้ง่ายกว่าการศึกษาเพื่ออาชีพอื่น ๆ การทดสอบความแตกต่างพบว่านักศึกษาทั้ง 2 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพครู ไม่แตกต่างกัน

3.3 ความหมายของครู ลักษณะและบทบาทหน้าที่ของครู

3.3.1 ความหมายของครู

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2535: 168) อธิบายคำว่า “ครู” หมายถึงผู้สั่งสอนศิษย์ ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ ภาษาบาลี ใช้ 2 คำ คือ ครู และ กुरु ส่วนภาษาสันสกฤตใช้คุรุ และในความหมายที่เป็นวิเศษณ์ ในภาษาบาลี แปลว่า หนัก สูง ในภาษาสันสกฤต แปลว่า ไหญ่ หนัก ส่วนพระราชธรรมนิเทศ (2535: 2-5) ก็ได้ให้ความหมายคำว่า ครู หรือ กुरु ออกมาจากคุรุธาตุ หรือ อาจจะแยกมาจากครธาตุ หรือคิระธาตุ ซึ่งความหมายของครูก็อยู่ใน 3 ธาตุนี้คือ

1. คุรุธาตุ ที่เป็นไปโดยความหนักเป็นผู้หนัก หนักในอะไร หนักในวิชาความรู้ หนักในคุณธรรม และหนักในภาระกิจการงานที่จะควบคุมพฤติกรรมของคน ให้มีความเคลื่อนไหวในทิศทางที่พึงประสงค์
2. ครธาตุ หมายถึง คนที่ทำหน้าที่ยกย่องเชิดชูศิษย์ของตน จากฐานะของผู้ไม่รู้ให้กลายเป็นผู้รู้ ไม่มีความสามารถให้มีความสามารถ ไม่มีความประพฤติที่เหมาะสมให้มีความประพฤติที่เหมาะสม คือยกขึ้นจากฐานะที่ไม่พึงปรารถนาให้อยู่ในฐานะที่พึงปรารถนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ศิวะธาตุ เป็นไปในความเปล่า หมายถึงมีหน้าที่ในการเปล่งวาจาด้วยคำ ชี้แจง อบรม สั่งสอน ให้กับบุคคลอื่นเกิดความเข้าใจและมีความเปลี่ยนแปลง

พระโสภณ คณาภรณ์ (อ้างโดย ถัดดา เสนาวงษ์, 2531: 8) ได้อธิบายความหมายของครู โดยอาศัยรูปศัพท์ที่ใช้ในพุทธศาสนา ซึ่งหมายถึงครูเช่นกัน มี 5 คำคือ

1. สัตถา แปลว่า นายกองเกี่ยวเป็นคำสำคัญที่ใช้แทนศาสดา หมายถึง พระพุทธเจ้าซึ่งเป็นผู้นำกองเกี่ยวให้ประสบความสำเร็จ มีลักษณะเป็นผู้นำ และผู้สั่งสอนมวลมนุษย์ให้พ้นความทุกข์ คนที่ประกอบอาชีพครูจึงต้องเป็นผู้นำทั้งความรู้และความประพฤติในขณะเดียวกัน

2. อุปชฌาย์ แปลว่า ผู้เข้าตรวจสอบความประพฤติ คือพิจารณาถึงสิ่งที่ควรและควรแก้ไข ปรับปรุงในตัวตน

3. ครู แปลว่า นักเอาใจใส่ เฉพาะคำว่านักมีความหมาย 2 อย่าง คือ นักทางวิชาการ กับนักทางความประพฤติ ส่วนเอาใจใส่ หมายถึง การเอาใจใส่ต่อศิษย์เหมือนลูกของตน

4. คร แปลว่า เชิดชูจากความไม่รู้เป็นรู้ จากความประพฤติบกพร่องให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ

3.3.2 บทบาทหน้าที่ของครู

ครูมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้นักเรียน ได้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน สุจริต เพียรชอบ (2522: 7) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลที่สำคัญที่มีบทบาทในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นครูควรมีบทบาทหลายด้าน โดยเฉพาะต้องเป็นผู้พัฒนานักเรียนให้รู้จัก มีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณ และมีสติปัญญาสูงขึ้น พยายามปลูกฝังลักษณะนิสัยที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การตรงต่อเวลา การรักงาน ความขยันหมั่นเพียร ความเป็นประชาธิปไตย และเป็นผู้มีวัฒนธรรม ทั้งนี้ครูควรเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย แต่อย่างไรก็ตาม การที่ครูจะพัฒนานักเรียน และพัฒนาสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้นั้น ครูต้องพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นด้วย

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย ศรีไสยเพชร (2523: 23) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทความรับผิดชอบของครูว่า ต้องมีบทบาทด้านการสอนนักเรียน ตลอดจนทำหน้าที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ทั้งเรื่องตนเอง ครอบครัว โรงเรียนและการพัฒนาชุมชน ด้วยเหตุที่ครูเป็นผู้มีความรู้ความสามารถดีกว่าบุคคลอื่น ๆ ในหมู่บ้าน อีกทั้งยังมีจำนวนมากที่สุด และอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด ครูจึงได้รับความไว้วางใจ และความเชื่อถือจากประชาชนในชนบท ให้เป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาชุมชนในชนบท ดังคำกล่าวของ ค้วน ขาวหนู (2531: 11) ที่ว่า ครูชนบทจำนวนมหาศาลคือบุคลากรหลักในการพัฒนาชนบทโดยแท้จริง และเป็นเครื่องมืออันประเสริฐ ที่รัฐบาลสามารถใช้พัฒนาชนบท ได้เป็นอย่างดี และทัศนีย์ สุขเมธี (2524: 5) กล่าวถึงบทบาทของครูที่ดีในสังคมว่านอกจากจะต้องมีความสามารถในการสอน มีเทคนิคและวิธีการสอนที่ดีแล้ว ครูจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ดี โดยเฉพาะทางด้านวิชาการ สนใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีบุคลิกที่ดี ทั้งด้านรูปร่าง ท่าทาง กิริยามารยาท การแต่งกาย มีความประพฤติดีตามหลักคุณธรรม โดยเฉพาะเป็นแบบอย่างที่ดีของคนทั่วไป พร้อมทั้งมีสุขภาพแข็งแรง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับคนทั่วไป และสามารถช่วยเหลือพัฒนาชุมชนได้เป็นอย่างดี

ลิตดา เสนาวงษ์ (2532: 46) ได้อธิบายความหมายบทบาทและหน้าที่ของครู หมายถึง พฤติกรรมของครูที่ต้องแสดงออกให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ การงาน โดยมีขอบเขตการกระทำตามกฎหมายที่สังคมคาดหวัง และจากสามัญสำนึกของเราเนื่องจากครูเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาในทุก ๆ ด้านทั้งเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม

ไกรนุช ศิริพุด (2531: 7-8) ก็ได้ให้ความหมายของคำว่า “หน้าที่” ไว้ดังนี้ คือ หน้าที่(duty) หมายถึง กิจที่ต้องกระทำ หรือภารกิจที่บุคคล ซึ่งเป็นพลเมืองของรัฐต้องปฏิบัติ เพื่อความเจริญก้าวหน้า เพื่อความผาสุก และเพื่อความมั่นคง ทั้งส่วนตนและส่วนรวม หน้าที่ของครูในฐานะเป็น วิศวกรสังคมนั้น มีอยู่มากมายที่ต้องกระทำและรับผิดชอบ เพราะสังคมและบุคคลทั่วไปกำหนด และคาดหวังให้ครูเป็นอะไร ๆ ได้หลาย ๆ อย่าง ตามค่านิยมที่ถ่ายทอดกันมาช้านาน เช่น

1. ครูจะต้องเป็นแบบพิมพ์ที่ดีของศิษย์และบุคคลทั่วไป
2. ครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้กว้างขวาง
3. ครูจะต้องเป็นผู้ทรงศีล
4. ครูจะต้องเป็นผู้ทันสมัยและรู้เท่าทันเหตุการณ์
5. ครูจะต้องเป็นมักคฤเทศก์
6. ครูจะต้องเป็นนักสังคมสงเคราะห์
7. ครูจะต้องเป็นศาลยุติธรรม
8. ครูจะต้องเป็นทั้งแพทย์และพยาบาล
9. ครูจะต้องเป็นนักแสดงที่ดี

วิมลศรี อุปรมย์และคณะ (2528: 150) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะบทบาทถึงครูอาจารย์ที่ทำหน้าที่อยู่ในสถาบันการศึกษาว่าควรจะต้องมีความกระตือรือร้น พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือชุมชนและมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เข้าถึงจิตใจคน
2. แต่งกายเหมาะสม
3. มีความร่าเริงแจ่มใส
4. มีความซื่อตรง และมีความตั้งใจ
5. รู้จักใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับผู้ฟังและโอกาส
6. เป็นคนคงเส้นคงวา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7. มีอารมณ์ขัน

8. แสดงสีหน้ากับบุคคลทั่วไปไม่เย่อหยิ่ง

9. มีสุขภาพแข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ

10. มีศิลปะในการพูด ในการคบหาสมาคมกับเพื่อนร่วมงานและคนในชุมชน

ถัดมา เสนาวงศ์ (2532: 57-58) ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ที่จำเป็นของครูและครูพึงมี ดังนี้

1. รักการอ่าน ใฝ่รู้ รอบรู้ และปรับปรุงตนเอง เพื่อพัฒนาตนเอง และงานอาชีพ

ด้วยคืออยู่เสมอ สนใจหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น

2. มีความสำเร็จในการพูด คือ พูดจา ออกเสียงถูกต้อง ชัดเจน ไพเราะ สามารถพูดในสิ่งที่ต้องการพูด คือ พูดจาออกเสียงชัดเจน ไพเราะ สามารถพูดในผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่พูด โน้มน้ำวจิตใจให้คล้อยตาม ให้ความร่วมมือ พูดในสิ่งที่มีประโยชน์ ไม่เพ้อเจ้อเหลวไหล พูดจริงทำจริง รู้จักใช้คำพูดประสานประโยชน์ ประสานความสามัคคี

3. มีอารมณ์ขัน ร่าเริง แจ่มใส แต่มั่นคง ควบคุมอารมณ์ ได้เก่ง

4. มีทักษะในการใช้วิธีการแบบประชาธิปไตย ให้สิทธิเสรีภาพแก่นักเรียนในการคิดพิจารณา มีเหตุผลยอมรับและสามารถอดทนอดกลั้นต่อคำวิพากษ์วิจารณ์และความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. มีลักษณะของผู้มีเกียรติ ปฏิบัติตนอย่างมีศักดิ์ศรี แต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสม มีท่าทาง นั่ง ยืน เดิน และการทำงานเหมาะสม มีท่าทีแสดงความเมตตาไว้วางใจได้เป็นกันเอง

6. มีลักษณะบ่งบอกถึงความมานะ อดทน กล้าเผชิญปัญหา สู้งาน ขยัน ประหยัด เสียสละ ช่างคิดช่างสังเกต คล่องแคล่ว ฉับไว อารมณ์ดี

7. มีความคิดเป็นของตนเอง กล้าตัดสินใจ มีความสุจริต ยุติธรรม

8. มีลักษณะเป็นผู้นำประพฤติดีมีวินัย มีจรรยาบรรณอันดีงามสมกับเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์

9. สนใจหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่น สมาคมที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพและกิจกรรมทางศาสนา

10. มีความสามารถในการสอน การอบรม ชี้นำให้นักเรียนมีหลัก รู้จักวิธีศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม

ยนต์ ชุ่มจิต (2531: 76) ได้สรุปคุณลักษณะครูที่ดีไว้ว่า จะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. บุคลิกภาพ บุคลิกภาพที่ดีของครูในที่นี้หมายถึง บุคลิกภาพทั้งทางกายและจิตใจ เช่น รูปร่างหน้าตาดี ท่าทางสง่าผ่าเผย แต่งกายเรียบร้อย พุดจาไพเราะนุ่มนวล สงบเสถียร มีลักษณะเป็นผู้นำ น้ำเสียงชัดเจน เป็นต้น
2. คุณสมบัติส่วนตัวดี เช่น สติปัญญา มีความเฉลียวฉลาด มีความรู้กว้างขวาง เชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้น และสุขภาพอนามัย
3. ความสามารถในการสอนและการปกครองหรืออาจจะพูดอีกนัยหนึ่งว่าสอนดี และปกครองนักเรียน ได้ดี เช่น อธิบายได้แจ่มชัด เด็กปฏิบัติตามได้ สอนแล้วเด็กสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ สอนสนุกและสามารถปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบตลอดเวลา เป็นต้น
4. ประพฤติดี เช่น ละเว้นการกระทำที่เป็นอบายมุขทั้งปวง กระทำแต่สิ่งที่เป็นการสุจริตและมโนสุจริต
5. มีจรรยาครูและคุณธรรมสูง เช่น ซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ เสียสละ มีความเมตตา กรุณา ยุติธรรม มานะ อุดมคติ เป็นต้น
6. มนุษย์สัมพันธ์ดีกล่าวคือ มีอิทธิพลไม่ตรีกับบุคคลทุกฝ่าย เช่น กับเพื่อนครู ผู้ปกครองนักเรียนและนักเรียน เป็นต้น

ชนิตา รัชชพลเมือง (2525: 57-59) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของนักศึกษาครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยไทยบางแห่งที่มีต่อวิชาชีพครู ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำนายทัศนคติต่อวิชาชีพครู ได้แก่ ระดับความตั้งใจประกอบอาชีพ คะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับอิทธิพลของกลุ่มอ้างอิง อายุ ตามลำดับ นักศึกษาที่เกิดในท้องถิ่นที่มีรายได้ต่ำ มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่เกิดในท้องถิ่นที่มีรายได้สูง นักศึกษาที่เคยเรียนวิทยาลัยครูมาก่อนมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่ไม่เคยเรียน นักศึกษาที่ตั้งใจจะเป็นครูมีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่ไม่ตั้งใจเป็นครู นักศึกษาที่เชื่อและทำตามคำแนะนำของกลุ่มอ้างอิงในสังคม (บิดา มารดา ญาติ ครู เพื่อน) มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูดีกว่านักศึกษาที่ไม่ทำตามคำแนะนำของกลุ่มอ้างอิงในการประกอบอาชีพครู

พัฒน์วดี เสริมทวัฒน์ (2527: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเจตคติของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 จำนวน 163 คน และ 123 คน ตามลำดับ จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2526 โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบลิเคอร์ท ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 มีเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลดีกว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักศึกษาพยาบาลที่มีความพอใจในประสบการณ์การศึกษาวิชาชีพพยาบาลต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ย มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 คุณธรรมและจรรยาบรรณของครู

3.4.1 คุณธรรม

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดีหรือสภาพจิตใจที่เป็นกุศลเป็นที่ยกย่องยอมรับในสังคม เช่น ความซื่อสัตย์ ความยุติธรรม ความรับผิดชอบ ความขยัน ความเป็นมิตร ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเสียสละ ความเมตตา กรุณา การสงเคราะห์ อนุเคราะห์ซึ่งกันและกัน เป็นต้น คุณธรรมถือเป็นรากฐานการแสดงออกทางด้านดี ทั้งกาย วาจาและใจ เป็นเหตุให้สังคมที่มีระเบียบ มีความสงบสุขและมีความเจริญก้าวหน้า

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525: 187) ให้ความหมายของ “คุณธรรม” ไว้ว่า สภาพคุณงามความดี และในหนังสือ Dictionary of Education ให้ความหมายของคุณธรรม (Virtue) ไว้ดังนี้

1. คุณธรรม คือ ความดีงามของลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำจนเคยชิน
2. คุณธรรม คือ คุณภาพที่บุคคลได้กระทำตามความคิดและมาตรฐานของสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับความประพฤติและศีลธรรม Good, C. V. 1973 (อ้างโดย ชนดี ชุ่มจิต, 2536: 218-219)

ส่วนในหนังสือพจนานุกรมไทย (มานิต มานิตเจริญ, 2519: 218) อธิบายว่าคุณธรรม คือ ความงาม ความดี หรือธรรมชาติแห่งความดี

อย่างไรก็ตาม คำว่า “คุณธรรม” นี้ ท่านพุทธทาสภิกขุ (2529: 27-28) ได้ให้คำอธิบายไว้อย่างละเอียดลึกซึ้ง ดังนี้

คำว่า “คุณ” หมายถึง คำที่มีอยู่ในแต่ละสิ่งซึ่งเป็นที่ตั้งแห่งความยึดถือ เป็นไปได้ทั้งทางดีและทางร้าย คือทำให้จิตใจยินดีก็เรียกว่า “คุณ” ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติของมัน ผู้มีจิตใจหลุดพ้นแล้วด้วยประการทั้งปวงจะอยู่เหนือความหมายของคำคำนี้

ส่วนคำว่า “ธรรม” มีความหมาย 4 อย่าง คือ

1. ธรรมะ คือ ธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องเกี่ยวข้องกับ
2. ธรรมะ คือ กฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องเรียนรู้
3. ธรรมะ คือ หน้าที่ตามกฎของธรรมชาติ เรามีหน้าที่ต้องปฏิบัติ
4. ธรรมะ คือ ผลจากการปฏิบัติหน้าที่ เรามีหน้าที่จะต้องมีหรือใช้มันอย่างถูกต้อง

ส่วนคำว่า “หน้าที่” นี้ หมายถึง หน้าที่ที่ถูกต้องสำหรับจะใช้ชีวิตอยู่รอดได้ และเจริญก้าวหน้าขึ้นไปจนถึงระดับสูงสุด ไม่รวมหน้าที่ของอันธพาล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การทำงาน คือ การปฏิบัติธรรม การปฏิบัติธรรมคือการทำหน้าที่ หน้าที่คือสิ่งที่จะช่วยให้รอด เป็นสิ่งที่จะต้องทำสำหรับชีวิตทุกชีวิต

เมื่อรวมความเป็นคุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติฝ่ายดี โดยส่วนตัว ส่วนคุณธรรมของครู คือ ความที่ครูสมบูรณ์ด้วยสติและหน้าที่

ความคิดเกี่ยวกับความหมายของ “คุณธรรม” ตามที่ได้นำมากล่าวไว้นี้ ทำให้พอสรุปความได้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นความดี ความถูกต้อง ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของบุคคล ซึ่งพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่น หรือทั้งตนเองและผู้อื่น ดังนั้น คุณธรรมของครู ก็คือ คุณสมบัติที่เป็นความดีความถูกต้องเหมาะสมซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของครู และเป็นแรงผลักดันให้ครูกระทำหน้าที่ของครูอย่างถูกต้องเหมาะสมและสมบูรณ์ยิ่ง

3.4.2 จรรยาบรรณ

จรรยาบรรณ หมายถึง หนังสือหรือเอกสารที่กล่าวถึงกิจวัตรที่ควรประพฤติปฏิบัติตามกฎระเบียบที่หน่วยงานนั้นกำหนด

กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดจรรยาบรรณของอาจารย์วิทยาลัยครูไว้ดังนี้

1. อาจารย์ต้องสำนึกในความเป็นครูของครู ชำรงไว้ซึ่งเกียรติของสถาบันครูและความสามัคคีในหมู่คณะอาจารย์ด้วยกัน
2. อาจารย์พึงทำงานเพื่องานด้วยอุดมการณ์ โดยถือว่าเกียรติของคนอยู่ที่ผลของงานและความรับผิดชอบที่มีต่องานในหน้าที่ มีพลังใจใฝ่สัมฤทธิ์ ร่วมกันกระทำหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวมและการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะชนบท
3. อาจารย์พึงมุ่งอนาคตและความก้าวหน้าด้วยความอดสาหะ และพึ่งตนเองดำรงตนอย่างประหยัด ใช้ชีวิตเรียบง่าย หลีกเลียงความฟุ้งเฟ้อ
4. อาจารย์พึงใฝ่หาความรู้ สืบสวน ปรับปรุงตนเองและงานในหน้าที่ โดยเฉพาะงานสอน ให้เป็นแบบอย่างที่ดี
5. อาจารย์พึงรักและภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นในศาสนา จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ศรัทธาในการอยู่ร่วมและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

อดิศักดิ์ ศรีวรรณ (2541: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องเจตคติต่ออาชีพครูและจริยธรรมของนักศึกษาครู ในสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาครู โครงการปกติ และโครงการครูทายาท มีเจตคติต่ออาชีพครู และจริยธรรมอยู่ในระดับดี นักศึกษาครู ในโครงการครูทายาท มีเจตคติต่ออาชีพครูดีกว่า นักศึกษาโครงการปกติ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปีที่ 1 มีเจตคติต่ออาชีพครูดีกว่าชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ส่วนนักศึกษาครูชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 มีเจตคติต่ออาชีพครูดีกว่านักศึกษาครูชั้นปีที่ 4 นักศึกษาครูในโครงการปกติ และโครงการครูทายาทชั้นปีที่ 1 มีจริยธรรมดีกว่าชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 นอกจากนี้ไม่พบความแตกต่าง

5. องค์การตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

องค์การตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู มีดังนี้ (ธีระศักดิ์ อัครบวร, 2544: 50-54)

1. คณะกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ออกกฎ ก.ค.ศ. ระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคล พิจารณาเรื่องการอุทธรณ์ การร้องทุกข์ การให้ออกจากราชการ และให้ความเป็นธรรม กรณีที่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้องเรียนว่าถูกกลั่นแกล้งจากผู้บังคับบัญชา คณะกรรมการหรืออนุกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้คำแนะนำชี้แจงด้านการบริหารงานบุคคลแก่เขตพื้นที่การศึกษา และกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลการบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ก.ค.ศ. เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นสอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา 54 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการ ในสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู

องค์กรนี้เกี่ยวข้องกับครูจำนวนมากที่เป็นข้าราชการครูทั่วประเทศ สำหรับครูที่ไม่ได้เป็นข้าราชการครู เช่น ครูสังกัดเทศบาลต่าง ๆ ครูโรงเรียนเอกชน ครูสังกัดกรุงเทพมหานคร หรือครูสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบล เป็นต้น บุคลากรในหน่วยงานเหล่านี้ไม่ถูกบังคับโดยกฎระเบียบของ ก.ค.ศ. โดยตรง แต่ในวิธีการปฏิบัติทางปกครองแล้ว มีกฎระเบียบปฏิบัติหลายประการที่สถานศึกษาในสังกัดต่าง ๆ เหล่านี้จะใช้กฎ ก.ค.ศ. ในการปฏิบัติโดยอนุโลม

2. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์ดังนี้

2.1 กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพรวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 กำหนดนโยบายการพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นวิชาชีพชั้นสูงกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2.3 ประสานส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยกับการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษามีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (1) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- (2) ควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

ให้ถูกต้องตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ

- (3) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพทางการศึกษา
- (4) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอน ใบอนุญาต
- (5) รับรองหลักสูตรต่าง ๆ สำหรับการศึกษา การฝึกอบรมของสถาบันที่จะทำ

การสอน และฝึกอบรมในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

- (6) รับรองความชำนาญในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา

- (7) ออกข้อบังคับสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

(8) ให้คำปรึกษาหรือข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและปัญหาการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

(9) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี ในการเพิ่มประเภทและสาขาของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา หรือการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศต่าง ๆ

- (10) กำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ

สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

- (11) ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาครูและบุคลากรทางการ

ศึกษา

3. คณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพครูจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

(3.1) พิจารณาการขออนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และการพักใช้หรือเพิกถอน ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในสาขานั้น ๆ แล้วเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อใช้อำนาจตามมาตรา 21 (1)

(3.2) ส่งเสริม พัฒนา และเสนอให้คณะกรรมการกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาในสาขานั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(3.3) แต่งตั้งคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพในสาขานั้น ๆ

(3.4) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจ และหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพในสาขานั้น

(3.5) พิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องอื่นตามที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการมอบหมาย

4. สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) มีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพศึกษานี้ จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 49 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะต้องตรวจสอบและประเมินสถานศึกษาทุกแห่ง ทุกระดับอย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี

5. สมาคมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพครู มีกลุ่มครูหลายกลุ่มที่เห็นความสำคัญของการจัดตั้งองค์กรวิชาชีพ จึงได้รวมการจัดตั้งเป็นสมาคมขึ้น เช่น สมาคมการศึกษาแห่งชาติ สมาคมครูแห่งประเทศไทย สมาคมครูสตรีไทย สมาคมครูอนุบาลแห่งประเทศไทย สมาคมผู้บริหารการศึกษา สมาคมโรงเรียนราษฎร์ เป็นต้น สมาคมต่าง ๆ เหล่านี้จัดตั้งขึ้นโดยมีกฎหมายรองรับ และจะมีบทบาทต่อการดำเนินอาชีพของครูไทยในอนาคตมากขึ้น

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2524: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบระดับและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพครู และความตั้งใจไปประกอบวิชาชีพครูระหว่างนิสิตครูศาสตร์ชั้นปีที่ 1 ที่มีภูมิลำเนาต่างกัน กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่นิสิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 ผลการวิจัยพบว่านิสิตครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครูอยู่ในระดับดี ตัวแปรภูมิลำเนาที่มีผลต่อระดับทัศนคติต่อวิชาชีพครู ได้แก่ เพศ เขต ที่ตั้งโรงเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และการมีญาติเป็นครู โดยส่วนรวมนิสิตครูศาสตร์มีทัศนคติต่อวิชาชีพครูลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และตัวแปรภูมิลำเนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อวิชาชีพครูในระยะ 1 ภาคเรียน ได้แก่ ประเภทผู้อุปการะ อันดับการเลือก และขนาดครอบครัวในระยะ 2 ภาคเรียน ได้แก่ ภูมิลำเนา

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพอจะสรุปได้ว่า ครู มีความหมายได้หลายนัย ความหมายของครู ซึ่งหมายถึงผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ เป็นผู้มีความหนักแน่น ควรแก่การเคารพบูชาของศิษย์ ครูมีความสำคัญทั้งในอดีตและปัจจุบัน แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันในความรู้สึกของบุคคลในสังคม ในปัจจุบันคนบางกลุ่มบางพวกมิได้เห็นว่าคุณครูมีความสำคัญต่อพวกตนเลย อย่างไรก็ตาม โดยธรรมชาติและความเป็นจริงแล้ว เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ว่าอดีตหรือปัจจุบัน ความสำคัญของครุมิได้ลดน้อยลงไป ในทางตรงกันข้าม บทบาทของครูในปัจจุบันกลับจะมีมากกว่าในอดีตซึ่งหน้าที่และความรับผิดชอบของครูเป็นกิจที่ครูต้องกระทำให้เสร็จสิ้นสมบูรณ์ ซึ่งการกระทำของครูเป็นไปโดยอาศัยหลักคุณธรรม จริยธรรม และองค์กรกฎ-หมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู หรือด้วยสำนึกในความถูกต้องเหมาะสม และครุมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคนในสังคม เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือชุมชนและสังคม ดังนั้นวิชาชีพครู เป็นวิชาชีพที่ให้บริการแก่สังคม โดยใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการมุ่งเน้นการบริการแก่ผู้อื่นมากกว่าหาประโยชน์จากผู้รับบริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากร คือ นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 719 คน ประกอบด้วย

1. นักศึกษาโปรแกรมวิชาประถมศึกษา	จำนวน 33 คน
2. นักศึกษาโปรแกรมวิชาปฐมวัย	จำนวน 223 คน
3. นักศึกษาโปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว	จำนวน 97 คน
4. นักศึกษาโปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	จำนวน 150 คน
5. นักศึกษาโปรแกรมวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	จำนวน 165 คน
6. นักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา	จำนวน 51 คน
	รวม 719 คน

3.2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชากรคือนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษมทั้งหมด 6 โปรแกรมวิชา จำนวน 719 คน โดยสุ่มตัวอย่างมา 25 เปอร์เซ็นต์ เนื่องจากนักศึกษามีจำนวนมากกว่า 100 คน จึงได้สุ่มตัวอย่างมา 25 เปอร์เซ็นต์ (สุโขทัยธรรมธิราช, 2542: 532) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 180 คน

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้คือแบบสอบถามแบบปลายปิดและแบบปลายเปิด

3.3.2 วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และลักษณะของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากตำรา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) แบบ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยมาก (5,4,3,2,1 ตามลำดับ) (บุญเรียง, 2533: 94-95)

3. ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ภูมิภาค เป็นต้น

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

- ด้านเศรษฐกิจ
- ด้านการยอมรับ
- ด้านความเสียสละ
- ด้านสถานภาพวิชาชีพครู
- ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาที่ควบคุมปัญหาพิเศษตรวจสอบความเหมาะสมและความถูกต้องของรายละเอียดแบบสอบถาม และนำมาแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
5. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3.3 วิธีการดำเนินการส่งแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาของคณะครุศาสตร์สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ทั้ง 6 โปรแกรมวิชา จำนวน 180 คนโดยผู้วิจัยส่งและรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 180 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

3.3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ โดยนำเสนอในรูปตาราง
- สูตรการคำนวณค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{X \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่การศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดให้ X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
 n = กลุ่มตัวอย่าง

2. นำข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยให้คะแนนคำตอบดังนี้

5	หมายถึง	ความคิดเห็นมากที่สุด
4	หมายถึง	ความคิดเห็นมาก
3	หมายถึง	ความคิดเห็นปานกลาง
2	หมายถึง	ความคิดเห็นน้อย
1	หมายถึง	ความคิดเห็นน้อยมาก

แล้วคำนวณหาค่าเฉลี่ยในแต่ละหัวข้อโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2528: 61)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx^2}{N}$$

$$\begin{aligned} \bar{X} &= \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน} \\ \sum fx &= \text{ผลรวมทั้งหมดของคะแนน} \\ N &= \text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด} \end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2528: 61)

4.50-5.00	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นมาก
2.50-3.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	ระดับความคิดเห็นน้อยมาก

การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร (นิภา ศรีไพโรจน์, 2534: 141)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{n} - \left[\frac{\sum fx}{n} \right]^2}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อ	S.D.	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	Σ	=	ผลรวมของคะแนน
	f	=	ความถี่ของการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ
	n	=	กลุ่มตัวอย่าง
	X	=	คะแนนที่กำหนดประมาณค่าเป็น 5,4,3,2 และ 1
	X ²	=	คะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติได้ผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546

รายการ	จำนวนคน(n=180)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	79	43.90
หญิง	101	56.10
2. อายุ		
อายุ 16-18 ปี	163	90.55
อายุ 19-21 ปี	14	7.78
อายุ 22-24 ปี	3	1.67
3. ภูมิลำเนา		
ภาคกลาง	75	41.70
ภาคตะวันออก	12	6.70
ภาคตะวันตก	8	4.40
ภาคเหนือ	21	11.70
ภาคใต้	29	16.10
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	35	19.40

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน(n=180)	ร้อยละ
4. ศาสนา		
พุทธ	169	93.88
อิสลาม	10	5.56
คริสต์	1	0.56
5. อาชีพของบิดา		
รับราชการ	33	18.30
รับราชการครู	12	6.70
เกษตรกร	30	16.70
รัฐวิสาหกิจ	17	9.40
กิจการส่วนตัว	55	30.60
อื่นๆ	33	18.30
6. อาชีพของมารดา		
รับราชการ	17	9.44
รับราชการครู	13	7.22
เกษตรกร	27	15.0
รัฐวิสาหกิจ	16	8.90
กิจการส่วนตัว	63	35.0
อื่นๆ	44	24.44
7. คะแนนเฉลี่ย		
ต่ำกว่า 2.00	27	15.0
2.01-2.50	60	33.33
2.51-3.00	62	34.45
3.01-3.50	27	15.0
3.51 ขึ้นไป	4	2.22

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวนคน(n =180)	ร้อยละ
8. โปรแกรมวิชา		
โปรแกรมวิชาประถมศึกษา	8	4.44
โปรแกรมวิชาปฐมวัย	56	31.10
โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา	13	7.22
โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม	38	21.11
โปรแกรมวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	41	22.80
โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว	24	13.33
9. ความตั้งใจในการประกอบอาชีพครู		
ตั้งใจ	108	60.0
ไม่ตั้งใจ	72	40.0
10. ความคาดหวังที่จะประกอบอาชีพครูในอนาคต		
ประกอบอาชีพครู	102	56.70
ไม่ประกอบอาชีพครู	78	43.30

จากตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.1) นอกนั้นเป็นเพศชาย (ร้อยละ 43.90) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-18 ปี (ร้อยละ 90.55) รองลงมาคืออายุระหว่าง 19-21 ปี (ร้อยละ 7.78) ภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในภาคกลาง (ร้อยละ 41.70) รองลงมาอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 19.40) นักศึกษาส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 93.88) บิดาประกอบอาชีพทำกิจการส่วนตัว (ร้อยละ 30.60) รองลงมาคืออาชีพรับราชการ (ร้อยละ 18.30) และอาชีพอื่น ๆ คือ อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 10.55) อาชีพค้าขาย (ร้อยละ 3.33) อาชีพรับเหมาและเป็นพ่อบ้าน (ร้อยละ 1.11) ส่วนอาชีพประมง เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และพนักงานขาย (ร้อยละ 0.55) ส่วนมารดาประกอบอาชีพทำกิจการส่วนตัว (ร้อยละ 35.0) รองลงมาคือประกอบอาชีพอื่น ๆ คือแม่บ้าน (ร้อยละ 16.11) รองลงมาคืออาชีพค้าขาย (ร้อยละ 3.88) อาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 3.33) และอาชีพพนักงานขาย (ร้อยละ 1.11) นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51-3.00 (ร้อยละ 34.45) รองลงมาคืออยู่ในช่วง 2.01-2.50 (ร้อยละ 33.33) ซึ่งนักศึกษส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โปรแกรมวิชาปฐมวัย (ร้อยละ 31.1) รองลงมาคือศึกษาอยู่โปรแกรมวิชาพลศึกษาและนันทนาการ (ร้อยละ 22.8) ส่วนมากนักศึกษาตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู (ร้อยละ 60) นอกนั้นไม่ได้ตั้งใจที่ประกอบอาชีพครู (ร้อยละ 40.0) และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วนักศึกษาคิดว่าจะประกอบอาชีพครู (ร้อยละ 56.7) และมีส่วนน้อยที่ไม่ประกอบอาชีพครู (ร้อยละ 43.30)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครู

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านเศรษฐกิจ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่มั่นคง	4.01	0.88	มาก
2. มีสวัสดิการดี	3.75	0.91	มาก
3. ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริม เพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช เลี้ยง สัตว์ หรือแปรรูปผลิตผลทางการ เกษตร	3.49	0.98	ปานกลาง
4. มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต	3.02	0.98	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มั่นคง ($\bar{X} = 4.01$) และ มีสวัสดิการดี ($\bar{X} = 3.75$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50-3.49$) 2 รายการ คือ ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.49$) และมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.02$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ปีการศึกษา 2546 ด้านการยอมรับ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และ พัฒนาสังคม	4.33	0.73	มากที่สุด
2. เป็นอาชีพที่สำคัญและมี ประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ	4.33	0.88	มากที่สุด
3. ได้รับการยกย่องจากสังคม	4.22	0.78	มากที่สุด
4. เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่า เป็นอาชีพที่บริสุทธิ์	4.21	0.86	มากที่สุด
5. ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่น	4.20	0.83	มาก
6. เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง	4.00	0.85	มาก
7. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร	3.91	0.91	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านการยอมรับ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 4.33$) เป็นอาชีพที่สำคัญ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ($\bar{X} = 4.33$) ได้รับการยกย่องจากสังคม ($\bar{X} = 4.22$) และ เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์ ($\bar{X} = 4.21$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 3 รายการ คือ ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.20$) เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.00$) และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร ($\bar{X} = 3.91$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ปีการศึกษา 2546 ด้านความเสียสละ

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการ สอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	4.29	0.77	มาก
2. เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ แก้ ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน	4.26	0.79	มาก
3. อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นัก เรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและ พัฒนาการในทุกด้าน	4.18	0.70	มาก
4. ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลา ราชการและนอกเวลาราชการ	4.08	0.78	มาก
5. ต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุ หรือวัสดุคิบบมาใช้ในการสอนภาค ปฏิบัติ	3.81	0.83	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบัน
ราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านความเสียสละ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 5 รายการ คือ ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎี
และภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.29$) เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน ($\bar{X} =$
4.26) อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุก
ด้าน ($\bar{X} = 4.18$) ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ ($\bar{X} = 4.08$)
และต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุหรือวัสดุคิบบมาใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.81$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ปีการศึกษา 2546 ด้านสถานภาพวิชาชีพครู

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม	4.51	0.79	มากที่สุด
2. เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างโดยการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ	4.38	0.71	มากที่สุด
3. เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักใน วิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจน มีความพร้อม	4.29	0.82	มากที่สุด
4. เป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์	4.28	0.70	มากที่สุด
5. เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไขปัญหาของ สังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคม โดยส่วนรวม	4.26	0.80	มาก
6. เป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าใน ชีวิตได้ ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ	4.09	0.91	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านสถานภาพวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม ($\bar{X} = 4.51$) เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างโดยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.38$) 3) เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักในวิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจนมีความพร้อม ($\bar{X} = 4.29$) และ เป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.28$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม ($\bar{X} = 4.26$) และเป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.09$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
ปีการศึกษา 2546 ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม	4.40	0.82	มากที่สุด
2. วิชาชีพครูต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและรับผิดชอบ	4.34	0.80	มากที่สุด
3. เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ	4.31	0.73	มากที่สุด
4. การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล	4.25	0.83	มากที่สุด
5. เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม	4.22	0.80	มากที่สุด
6. วิชาชีพครูต้องพัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ	4.19	0.81	มาก
7. ต้องการประกอบอาชีพครูแม้มีโอกาสเลือกอาชีพอื่น	3.75	1.06	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 5 รายการ คือ เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ($\bar{X} = 4.40$) วิชาชีพครูต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.34$) เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.31$) การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.25$) และ เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม ($\bar{X} = 4.22$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2 รายการ คือ วิชาชีพครูต้องพัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ ($\bar{X} = 4.19$) และ ต้องการประกอบอาชีพครูแม้มีโอกาสเลือกอาชีพอื่น ($\bar{X} = 3.75$)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ

ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ เพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครู นักศึกษามีความคิดเห็นว่า อาชีพครูเป็นอาชีพที่ดี มีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม (10 คน) ซึ่งเป็นอาชีพที่สุจริตเป็นที่น่าเคารพนับถือ (3 คน) และยังเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี น่าเชื่อถือ และน่ายกย่อง (12 คน) นอกจากนี้แล้วยังเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละเป็นอย่างมาก (15 คน) ซึ่งอาชีพครู คือ หัวใจของการพัฒนาชาติให้เยาวชนมีความรู้ ความคิดและประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม (1 คน) ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลควรเพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ และรับบุคลากรที่จะประกอบอาชีพให้มาก เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับครูและผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต (5 คน) อย่างไรก็ตามวิชาชีพครูต้องมีจิตสำนึกที่ดีต่อการเรียนการสอนมีจิตสำนึกในอาชีพครู (2 คน) และต้องทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว (4 คน)

4.2 วิจารณ์ผล

ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 มี 5 ด้าน คือ

1. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มั่นคง และมีสวัสดิการดี นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50-3.49$) 2 รายการ คือ ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร และมีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต เพราะการรับราชการเป็นครูถือว่าเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง (ไกรนุช ศิริพูล, 2531: 7-8) และยังสามารถที่จะประกอบอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นรายได้เสริม

2. ด้านการยอมรับ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และพัฒนาสังคมเป็นอาชีพที่สำคัญ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ได้รับการยกย่องจากสังคม และเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์ เพราะวิชาชีพครูเป็นอาชีพที่มีส่วนช่วยในการพัฒนาสังคมและประเทศให้มีความก้าวหน้า ซึ่งสังคมยังให้การยอมรับและยกย่องวิชาชีพครูเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์น่านับถืออย่างมาก (ยนต์ ชุ่มจิต, 2536: 44-48)

3. ด้านความเสียสละ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 5 รายการ คือ ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เป็นผู้คอยแนะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นำช่วยเหลือ แก้ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ และต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุหรือวัสดุคิมาใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ เพราะวิชาชีพครูต้องยอมอุทิศตนเพื่อทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนกระทั่งงานลุล่วงสำเร็จตามแผนที่ได้กำหนดไว้ได้ทันเวลาและเหมาะสม (ชาญชัย ศรีไสยเพชร, 2532: 23) เพื่อที่จะได้ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้เจริญเติบโตในทุก ๆ ด้าน

4. ด้านสถานภาพวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างโดยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีคุณภาพ เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักในวิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจนมีความพร้อม และ เป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์ นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยรวม และเป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ เพราะคุณธรรมเป็นระบบของลักษณะการประพฤติกุศลและคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของคนส่วนใหญ่ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วเป็นที่ยอมรับกันในสังคม หรือเฉพาะในกลุ่มคน (ถัดดา เสนาวงษ์, 2532: 46) แล้วเป็นอาชีพที่ต้องมีความรักในวิชาชีพนั้นด้วย และต้องมีอุดมการณ์ ต้องช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

5. ด้านความคาดหวัง พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 6 รายการ คือ เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม วิชาชีพครูต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและรับผิดชอบ เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ วิชาชีพครูต้องพัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ และต้องการประกอบอาชีพครูแม้มีโอกาสเลือกอาชีพอื่น เพราะวิชาชีพครูเป็นวิชาชีพที่สังคมและกลุ่มบุคคลได้คาดหวังและให้ความเชื่อมั่นว่าเป็นวิชาชีพที่เป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม สามารถสอนคนให้เป็นคนดี มีความรู้ได้ ซึ่งต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมนิราช, 2525: 24-25)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาคณะครุศาสตร์และเพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2546 คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม จำนวนทั้งสิ้น 719 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างมา 25 เปอร์เซ็นต์ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 180 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบปลายเปิดและปลายปิดโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม โดยถามด้านเศรษฐกิจ ด้านการยอมรับ ด้านความเสียสละ ด้านสถานภาพวิชาชีพครู ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 จำนวน 180 ชุด ได้รับแบบสอบถามคืน 180 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์ โดยผู้วิจัยแจกและรับแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

5.1.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.1) อายุอยู่ในช่วง 16-18 ปี (ร้อยละ 90.55) ภูมิลำเนาอาศัยอยู่ในเขตภาคกลางมากที่สุด (ร้อยละ 41.7) ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 93.88) บิดา-มารดาประกอบอาชีพกิจการส่วนตัว มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51-3.00 (ร้อยละ 34.45) ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาปฐมวัย (ร้อยละ 31.1) นักศึกษาตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครู (ร้อยละ 60) และเมื่อจบการศึกษาแล้วนักศึกษาคิดว่าจะประกอบอาชีพครู (ร้อยละ 56.7)

5.1.2 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษา

จากการวิจัยความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ด้านเศรษฐกิจ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่มั่นคง ($\bar{X} = 4.01$) และ มีสวัสดิการดี ($\bar{X} = 3.75$) นอกนั้นมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.50-3.49$) 2 รายการ คือ ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ($\bar{X} = 3.49$) และ มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต ($\bar{X} = 3.02$)

ด้านการยอมรับ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และพัฒนาสังคม ($\bar{X} = 4.33$) เป็นอาชีพที่สำคัญ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ($\bar{X} = 4.33$) ได้รับการยกย่องจากสังคม ($\bar{X} = 4.22$) และ เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์ ($\bar{X} = 4.21$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 3 รายการ คือ ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.20$) เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.00$) และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร ($\bar{X} = 3.91$)

ด้านความเสียสละ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 5 รายการ คือ ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 4.29$) เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน ($\bar{X} = 4.26$) อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน ($\bar{X} = 4.18$) ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาราชการและนอกเวลาราชการ ($\bar{X} = 4.08$) และ ต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุหรือวัสดุขึ้นมาใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.81$)

ด้านสถานภาพวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 4 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม ($\bar{X} = 4.51$) เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างโดยการพัฒนาศรีพยากรณ์ให้มีคุณภาพ ($\bar{X} = 4.38$) 3) เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักในวิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจนมีความพร้อม ($\bar{X} = 4.29$) และ เป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์ ($\bar{X} = 4.28$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไข ปัญหาของสังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยรวม ($\bar{X} = 4.26$) และเป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.09$)

ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50-5.00$) 5 รายการ คือ เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม ($\bar{X} = 4.40$) วิชาชีพครูต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรักและรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.34$) เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.31$) การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ($\bar{X} = 4.25$) และ เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม ($\bar{X} = 4.22$) นอกนั้นนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50-4.49$) 2 รายการ คือ วิชาชีพครูต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ ($\bar{X} = 4.19$) และต้องการประกอบอาชีพครูแม้มีโอกาเลือกอาชีพอื่น ($\bar{X} = 3.75$)

5.1.3 ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครู

ความคิดเห็นอื่น ๆ ที่มีต่อวิชาชีพครู มีข้อมูลดังต่อไปนี้ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ดี มีความมั่นคง เป็นที่ยอมรับของสังคม (10 คน) ซึ่งเป็นอาชีพที่สุจริตเป็นที่น่าเคารพนับถือ (3 คน) และยังเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี น่าเชื่อถือ และน่ายกย่อง (12 คน) นอกจากนี้แล้วยังเป็นอาชีพที่ต้องเสียสละเป็นอย่างมาก (15 คน) ซึ่งอาชีพครู คือ หัวใจของการพัฒนาชาติให้เยาวชนมีความรู้ ความคิดและประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม (1 คน) ในขณะที่เดียวกันรัฐบาลควรเพิ่มเงินเดือน สวัสดิการ และรับบุคลากรที่จะประกอบอาชีพให้มาก เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับครูและผู้ที่จะเป็นครูในอนาคต (5 คน) อย่างไรก็ตามอาชีพครูต้องมีจิตสำนึกที่ดีต่อการเรียนการสอนมีจิตสำนึกในอาชีพครู (2 คน) และต้องทำงานเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว (4 คน)

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม ปีการศึกษา 2546 มีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย คือ นักศึกษามีความคิดเห็นต่อวิชาชีพครูในด้านเศรษฐกิจ ถึงแม้จะประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ หรือการแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร ก็ยังมีรายได้ไม่เพียงพอแก่การดำรงชีวิต ดังนั้น จึงควรที่จะปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความขยัน อดทน และประหยัดในการใช้จ่าย ในด้านการยอมรับวิชาชีพครูในปัจจุบันถือว่ายังไม่ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่นเหมือนในอดีต ถึงแม้จะเป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียง และเป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนจึงควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีในการเป็นครูให้กับนักศึกษา ในด้านความเสียสละอาชีพครูต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุ หรือวัสดุคุณภาพใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ นอกเหนือจากเงินที่เบิกได้ของราชการ ซึ่งงบประมาณไม่พอสำหรับนักเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสถานศึกษาจึงต้องพิจารณางบประมาณให้เพียงพอต่อการเรียนการสอน ในด้านสถานภาพวิชาชีพครู ในปัจจุบันนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอาชีพครูได้ช่วยแก้ไขปัญหาของสังคมน้อยมาก และเป็นการทำเพื่อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม อย่างไรก็ตามนักศึกษายังให้ความคิดเห็นว่ายังไม่มีความก้าวหน้าที่จะเรียนรู้หาสิ่งใหม่ ๆ มาช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอนเมื่อเทียบกับวิชาชีพต่าง ๆ ยังเห็นได้ว่าไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพครูจึงต้องให้ผู้เรียน หรือนักศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา ชุมชน หรือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ซึ่งในด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู ดังที่กล่าวไว้ว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาชีพครูยังต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศให้มากกว่านี้ และนักศึกษาให้ความคิดเห็นว่า ต้องการที่จะประกอบอาชีพอื่นมากกว่าที่จะมาประกอบอาชีพครู ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องทราบ ค่านิยมหรือทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวิชาชีพครูเพื่อให้นักคิด คนเก่งให้ความสนใจมาเรียนวิชาชีพครูเพิ่ม มากขึ้น อันจะส่งผลให้วิชาชีพครูได้รับการยอมรับในสังคมสืบต่อไป

2) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นที่มีต่อ วิชาชีพครูของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ทราบความคิดเห็นของนักศึกษาสถาบัน ราชภัฏอื่นว่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับการเลือกเรียนคณะครุศาสตร์ และกรอบแนวความคิดเห็น ควรเพิ่มด้านมูลเหตุจูงใจที่นักศึกษาเลือกเรียนทางด้านครุศาสตร์

3) ข้อเสนอแนะทั่วไปในการวิจัยนี้ คือ ผู้วิจัยเลือกที่จะศึกษาและเก็บข้อมูลที่สถาบัน ราชภัฏจันทรเกษม เพราะว่าสถาบันราชภัฏจันทรเกษมเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ผลิตบัณฑิตครู และ ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีการคมนาคมสะดวก และประหยัดเวลา ทุนทรัพย์ได้ เป็นอย่างมาก และทางสถาบันราชภัฏจันทรเกษมให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะ ว่าผู้ที่จะทำวิจัยในเรื่องใดหรือสนใจเรื่องใดก็ดี ควรจะมีความเอาใจใส่ และสนใจที่จะศึกษา ค้น-คว้าให้มาก เพราะการทำวิจัยเชิงสังคมศาสตร์หรือการวิจัยเชิงพรรณนาต้องเข้าใจและรู้เรื่องจริง เช่น หลักสถิติเบื้องต้น การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น งานวิจัยนี้จึงสำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดี

บรรณานุกรม

- ไกรนุช ศิริพูล. 2531. ความเป็นครู. ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์. 183น.
- ค้วน ขาวหนู. “คุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้การศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน”
วารสารศึกษาศาสตร์ 4 (กุมภาพันธ์-พฤษภาคม 2531). 20น.
- จันทร์ ชุ่มเมืองปักษ์. 2529. จรรยาบรรณสำหรับครูไทย. กองมาตรฐานวิชาชีพสำนักงาน
เลขาธิการคุรุสภา. 219น.
- ชนิดา รัศมีพลเมือง. “การศึกษาทัศนคติของนักศึกษาคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ใน
มหาวิทยาลัยบางแห่งที่มีต่ออาชีพครู” วารสารสังคมศาสตร์. ปีที่ 18, ฉบับที่ 361
(มีนาคม 2525) : 57-69น.
- ชาอุชัย ศรีไสยเพชร. “การประเมินศึกษา (2).” วารสารศึกษาศาสตร์. (กุมภาพันธ์-
พฤษภาคม 2523). 20น.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. “บทบาทของครูในสังคมปัจจุบัน” มิตรครู 23 (กุมภาพันธ์ 2524).
36-37น.
- ธีระศักดิ์ อัครบวร. 2544. ความเป็นครูไทย. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ก. พล
พิมพ์ (1996) จำกัด. 144น.
- นิภา ศรีไพโรจน์. สถิติประยุกต์ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม. 283น.
- ประคอง วรรณสุต. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 360น.
- พัฒน์วดี เสริมทวัฒน์. 2527. “เจตคติของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาพยาบาลของนักศึกษา
พยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชธรรมนิเทศ. 2533. วิญญาณครู. กรุงเทพฯ: คุณพินอักษรกิจ. 93น.
- พรพิสมัย กลัปสุข. 2532. “ความคิดเห็นของนักศึกษาศาสาศึกษาศาสตร์เกษตรที่มีต่อวิชา
ชีพครู” ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์
เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง. 89น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 303น.
- มนตรี จุฬาวัดนทล. 2543. รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องนโยบายการผลิตและการพัฒนา ครู. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด. 234น.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2530. พื้นฐานการศึกษา. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 89น.
- มานิต มานิตเจริญ. 2519. พจนานุกรมไทย. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น. 364น.
- ยนต์ ชุ่มจิต. 2536. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮ้าส์. 340น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2535. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2535. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์. 934น.
- เรวัฒน์ เลี้ยงสกุล. 2544. “ความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาครุศาสตร์ เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังที่มีต่อวิชาชีพครูเกษตร” ปีการศึกษา 2544. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์ เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 33น.
- ลัดดา เสนาวงศ์. 2531. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: พิสิษฐ์การพิมพ์. 68น.
- วารินทร์ ลินสูงสุด. 2541. การศึกษาทัศนคติของคานธี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.
- วิมลศรี อุปรมย์และคณะ. 2828. การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 173น.
- วิสุทธิเมธี, พระเทพพุทธทาสภิกขุ. 2529. ธรรมสำหรับครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 198น.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. 2523. การสร้างแบบวัดทัศนคติต่อวิชาชีพครู. รายงานการวิจัย. แผนกวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจริต เพียรชอบ. “บทบาทครูในการพัฒนาประเทศ” วารสารครุศาสตร์ 1 (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2522). 52-57น.
- สุนทรী โคมิน. 2528. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 41น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อังคณา หมอนทรัพย์. 2544. “ความคิดเห็นที่มีต่ออาชีพเกษตรกรรมของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก จังหวัดกาญจนบุรี” ปีการศึกษา 2544. ปัญหาพิเศษปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 39น.
- อดิศักดิ์ ศรีวรรณ. 2541. “เจตคติต่ออาชีพครูและจริยธรรมของนักศึกษาและสถาบันราชภัฏภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ยนต์ ชุ่มจิต. 2536. ความเป็นครู. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์. 340น. อ้างถึง Good, Carter V. Dictionary of Education. 1973. New York: McGraw-Hill Book Company. 110 p.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศท 0524.04/ 0498

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ กุมภาพันธ์ 2547

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษา

เรียน คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิชาปัญหาพิเศษเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม”

ด้วย นางสาวศิรินาถ นาคนิรันดร์ นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์ ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีความประสงค์จะทำการศึกษาค้นคว้าประกอบการทำปัญหาพิเศษเรื่อง “ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม” ในการนี้ ทางนักศึกษาผู้วิจัยมีความประสงค์ให้นักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 6 โปรแกรมวิชา ในสถานศึกษาของท่านตอบแบบสอบถาม เพื่อนำผลไปใช้วิเคราะห์และประกอบการทำปัญหาพิเศษต่อไป

คณะกรรมการอุตสาหกรรม จึงเรียนขอความอนุเคราะห์มายังท่าน เพื่อให้นักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 6 โปรแกรมวิชา ในสถานศึกษาของท่านได้กรอกข้อมูลตามความเป็นจริงในแบบสอบถาม โดยคำตอบและข้อคิดเห็นจากผู้ตอบใช้เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนเท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนแก่สถาบันหรือบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ รวิวรรณ ชินะตระกูล)

คณบดี คณะวิศวกรรมศาสตร์

ภาควิชาวิศวกรรมเกษตร

โทร. 0-2737-3000 ต่อ 3699, 6072

โทรสาร 0-2326-4324

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความคิดเห็นที่มีต่อวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม

ปีการศึกษา 2546

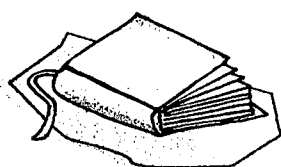
คำชี้แจง

1. โปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจก่อนลงมือกรอกแบบสอบถาม
2. กรุณาอ่านข้อคำถามแต่ละข้ออย่างละเอียด และกรุณาตอบคำถามทุกข้อ การเว้นไม่ตอบข้อใดข้อหนึ่งจะส่งผลให้แบบสอบถามไม่สมบูรณ์
3. คำตอบของท่านใช้เป็นข้อมูลเพื่อสรุปผลการวิจัยเป็นส่วนรวมจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใด และคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับโดยใช้ประโยชน์เพื่อการวิจัยเท่านั้น
4. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพครู ซึ่งแบ่งออกเป็นในด้านต่าง ๆ ดังนี้
    - ด้านเศรษฐกิจ
    - ด้านการยอมรับ
    - ด้านความเสียสละ
    - ด้านสถานภาพวิชาชีพครู
    - ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู
  - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่นๆ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นางสาวศิรินาถ นาคนิรันดร์

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน O หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

อายุ 16-18 ปี

อายุ 19-21 ปี

อายุ 22-24 ปี

อายุ 25 ปีขึ้นไป

3. ภูมิลำเนาเดิมของท่านอยู่ในภาค.....

4. ศาสนา

พุทธ

อิสลาม

คริสต์

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. อาชีพของบิดา

อาชีพของมารดา

รับราชการ

รับราชการ

รับราชการครู

รับราชการครู

เกษตรกร

เกษตรกร

รัฐวิสาหกิจ

รัฐวิสาหกิจ

กิจการส่วนตัว

กิจการส่วนตัว

อื่นๆ (โปรดระบุ)..... อื่นๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. คะแนนเฉลี่ยจากสถานศึกษาเดิมก่อนเข้ามาเรียนในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม.....
7. โปรแกรมวิชาที่ท่านกำลังศึกษาอยู่
- โปรแกรมวิชาประถมศึกษา
- โปรแกรมวิชาปฐมวัย
- โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา
- โปรแกรมวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- โปรแกรมวิชาพลศึกษาและนันทนาการ
- โปรแกรมวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว
8. การที่ท่านเลือกเข้าศึกษาต่อในคณะครุศาสตร์ ท่านตั้งใจที่จะประกอบอาชีพครูใช่หรือไม่
- ใช่ เพราะ.....
- .....
- ไม่ใช่ เพราะ.....
- .....
9. หลังจากที่ท่านจบการศึกษา ท่านคิดว่าจะประกอบอาชีพครูหรือไม่
- ประกอบอาชีพครู เพราะ.....
- .....
- ไม่ประกอบอาชีพครู เพราะ.....
- .....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีพครู

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับวิชาชีพครู

ระดับความคิดเห็น	5	หมายถึง	ความคิดเห็นมากที่สุด
ระดับความคิดเห็น	4	หมายถึง	ความคิดเห็นมาก
ระดับความคิดเห็น	3	หมายถึง	ความคิดเห็นปานกลาง
ระดับความคิดเห็น	2	หมายถึง	ความคิดเห็นน้อย
ระดับความคิดเห็น	1	หมายถึง	ความคิดเห็นน้อยมาก

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	ด้านเศรษฐกิจ					
	เป็นอาชีพที่มั่นคง					
	มีสวัสดิการดี					
	มีรายได้เพียงพอแก่การดำรงชีวิต					
2.	ประกอบอาชีพอื่นเป็นอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ เช่น ปลูกพืช/ เลี้ยงสัตว์/แปรรูปผลิตผลทางการเกษตร					
	ด้านการยอมรับ					
	ได้รับความเชื่อถือจากบุคคลอื่น					
	ได้รับการยกย่องจากสังคม					
	เป็นอาชีพที่สร้างสรรค์และพัฒนาสังคม					
	เป็นอาชีพที่สร้างชื่อเสียงให้แก่ครอบครัว					
	เป็นอาชีพที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ					
3.	เป็นอาชีพที่มีความมั่นคงถาวร					
	เป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่บริสุทธิ์					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านความเสียสละ					
1.	เป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ แก้ปัญหาของศิษย์ในทุก ๆ ด้าน					
2.	ต้องทำงานอย่างต่อเนื่องทั้งในเวลาราชการ และนอกเวลาราชการ					
3.	ต้องเสียสละเวลาในการเตรียมการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
4.	ต้องเสียสละเงินในการจัดหาวัสดุหรือวัสดุขึ้นมาใช้ในการสอนภาคปฏิบัติ					
5.	อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน					
	ด้านสถานภาพวิชาชีพครู					
1.	เป็นอาชีพที่ต้องมีอุดมการณ์					
2.	เป็นอาชีพที่ช่วยแก้ไข้ปัญหาของสังคมและสร้างประโยชน์แก่สังคมโดยส่วนรวม					
3.	เป็นอาชีพที่ช่วยสร้างชาติโดยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีคุณภาพ					
4.	เป็นอาชีพที่สร้างความก้าวหน้าในชีวิตได้ ทัดเทียมกับวิชาชีพต่าง ๆ					
5.	เป็นอาชีพที่ต้องการผู้มีความรักในวิชาชีพและได้รับการศึกษาอบรมจนมีความพร้อม					
6.	เป็นอาชีพที่ต้องใช้คุณธรรม					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ด้านความคาดหวังที่มีต่อวิชาชีพครู					
1.	เป็นวิชาชีพที่มีศักดิ์ศรีและเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคม					
2.	เป็นวิชาชีพที่ได้รับการยกย่องและน่าเชื่อถือในสังคม					
3.	วิชาชีพครูต้องตั้งใจทำงานอย่างจริงจังด้วยความรัก และรับผิดชอบ					
4.	วิชาชีพครูต้องพัฒนาการก้าวหน้าควบคู่ไปกับการพัฒนาประเทศ					
5.	เป็นวิชาชีพที่ต้องพัฒนาให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ					
6.	การประกอบวิชาชีพครูต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล					
7.	ต้องการประกอบอาชีพครู แม้มีโอกาสเลือกอาชีพอื่น					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

นางสาวศิรินาถ นาคนิรันดร์

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้